

уреждатъ правата и задълженията, както на войводите и четницитѣ, така сѫщо и наказателнитѣ разпореждания отъ това уставче.

Къмъ какви цѣли бѣ насочена дѣятелността на В. М. О. Р.? — Една бѣ цѣльта — свобода. Въ тая дума се включватъ всички духовни и материални цѣнности. Революционеритѣ отъ В. М. Р. О. искаха самостоятелна Македония за македонцитѣ.

Трѣскаво се работеше, а революционнитѣ кадри отъ денъ на денъ растѣха.

Съ разрастване на Р. Организация се очертаваха, въ разпрѣделенитѣ революционни окръзи, фракционни тежнения, които както ще видиме по-нататъкъ, се оформиха и отпочнаха една взаимноунищожителна борба. А тѣхенъ дѣлъ бѣ не да вършатъ това, но да координиратъ своитѣ стрѣмежи и действия, за да се постигне общата цѣль — свобода.

Първи, които внесоха раздоритѣ всрѣдъ революционизиранитѣ македонски населени, това бѣха тѣй нареченитѣ върховисти. Тия крайно самонадеяни хора — прѣдимно офицери отъ българската армия, чийто идеализъмъ, на мнозина отъ тѣхъ, не може да се отрѣче, ненаврѣменно прѣдизвикаха прѣзъ 1902 год., Горно-Джумайското въстание, което даде само печални резултати. Но тѣ не спрѣха съ това, а отпочнаха борба не въ духа на създадения отъ В. М. О. Р. О. катаклизъсъ, а по свои разбиранія, които не бѣха чужди на официалната българска властъ, както и на самия тогавашъ царь Фердинандъ. И почнаха се взаимно унищожителни борби, които грабнаха мнозина отъ най-храбритѣ и просвѣтени народни труженици.

Тѣй нареченитѣ серчени-санданисти, прѣдизвикани отъ върховистите, упорито се противопоставиха на върховистките стрѣмежи и ангажираха силитѣ си въ тогавашнитѣ погранични райони да се борятъ срѣщу нахлуваща — върховизъмъ.

Днес, когато отъ тѣзи събития сѫ се изминали 20 години, за нась е ясно, че ако имаше по-голѣма отстѫпчивостъ, примиримостъ и далновидностъ въ тогавашнитѣ водачи на тѣзи фракции, то отъ това щѣше да има полза само освободителното движение. Уви! — Разногласия въ македонското освободително движение не е имало само при създаването на В. М. О. Р. О., а отъ тогава, та и до днешни дни, те сѫ сѫществували и сѫществуват, за да нанасятъ срамъ на Македония и на свѣтата ѹ кауза.

Прѣзъ сѫщото врѣме, за което говоря, се извѣршиха редъ събития въ Македония и азъ ще спра Вашето внимание само върху двѣ отъ тѣхъ:

1) Плѣняването на американскитѣ мисионерки Мисъ-Стонъ и г-жа Цилка и 2) Бомбениятъ атентатъ въ Солунъ — покушението срѣщу „Banque Ottomane“.

Първата отъ тия акции е дѣло на В. М. О. Р. въвъ лицето на: Яне Сандански, Христо Чернопѣевъ, Кръстю Асѣновъ, Сандю Китановъ и др., които съ тази сполучлива акция успѣха да взематъ 14,500 турски лири откупъ, която сума на врѣмето си бѣ крупна